

RUFS 2050

REGIONAL UTVECKLINGSPLAN FÖR STOCKHOLMSREGIONEN

Europas
mest attraktiva
storstads-
region

UTSTÄLLNING 27 JUNI–3 NOVEMBER 2017
KORTVERSION

 Stockholms läns landsting

EN PLAN SOM GÖR SKILLNAD

Stockholmsregionen är en av Europas snabbast växande storstadsregioner. År 2050 förväntas vi vara cirka 3,4 miljoner invånare i Stockholms län. Den snabba befolkningstillväxten är positiv för regionen, samtidigt för det också med sig stora utmaningar.

Utmaningar som kräver god planering och bra samarbete mellan många olika organisationer och aktörer. Därför behövs en regional utvecklingsplan.

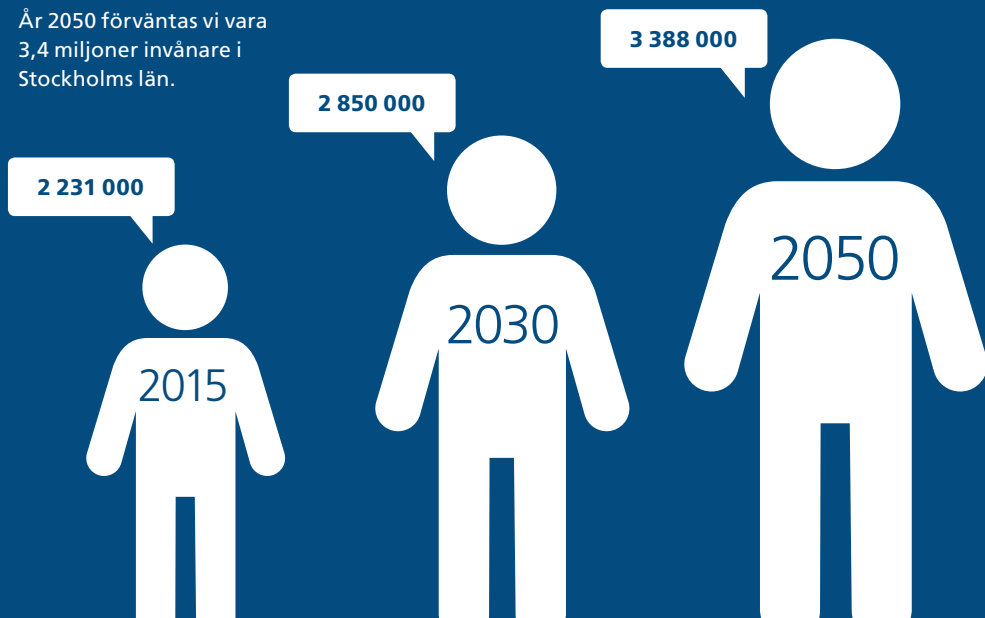
Regionens samlade vilja

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050, uttrycker regionens samlade vilja. Den ger vägledning och pekar ut den långsiktiga riktningen för vår region. Den ligger till grund för den fysiska planeringen och är en utgångspunkt för tillväxtarbetet i regionen de kommande åtta åren.

Planen ser till att vi alla arbetar åt samma håll och tillsammans förverkligar det vi kommit överens om.

EN POSITIV UTMANING

År 2050 förväntas vi vara 3,4 miljoner invånare i Stockholms län.

En omfattande process med tät dialog

Att ta fram en ny regional utvecklingsplan är en omfattande process som pågår i flera år. Det förutsätter en tät dialog med alla de aktörer som sedan ska medverka till att göra planen till verklighet.

Utgångspunkten för arbetet är den tidigare regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010.

NU PÅGÅR UTSTÄLLNINGEN AV PLANFÖRSLAGET

Vi har kommit långt med den nya planen. Under perioden 27 juni–3 november 2017 ställs planförslaget ut och aktörer både i och utanför regionen har möjlighet att tycka till om planen. Utställningsperioden är också viktig för att planera hur vi ska arbeta framöver – här läggs grunden för att se till så att det som står i planen också blir verklighet.

Synpunkterna från utställningen kommer att sammanställas och vägas in i det slutliga planförslaget. Landstingsfullmäktige i Stockholms läns landsting kommer under våren 2018 att anta planen, som sedan kommer att fungera som vår regionala utvecklingsplan under åren 2018–2026.

Stockholmsregionen

EN LEDANDE

REGION

Stockholmsregionen har i dag en stark ekonomisk tillväxt. Både befolkningstillväxten och produktiviteten är högre i Stockholmsregionen än i övriga landet och högre än i de flesta andra storstadsregionerna i Europa. Regionen står i dag för nästan en tredjedel av Sveriges BNP.

Stockholmsregionen har kommit långt i omställningen mot en grönare ekonomi, med relativt låg klimat- och miljöpåverkan. Vi har också en på många sätt god livsmiljö för invånarna, med närhet till natur och vatten.

Stockholms län är även en integrerad del av östra Mellansverige, en storregion som har en ledande roll för hela landets utveckling och internationella konkurrenskraft. År 2050 förväntas drygt 5,7 miljoner människor bo i de sju län som ingår i östra Mellansverige, och av dem kommer 3,4 miljoner bo i Stockholmsregionen.

Det finns förbättringsområden

Det finns också områden som behöver förbättras. Kapacitetsbrister finns när det gäller transportinfrastrukturen, bostadsbyggandet och utbildningssystemet. Ny bebyggelse har till exempel tillkommit i lägen som inte alltid har bra tillgänglighet med kollektivtrafik. Regionen har också blivit allt mer polariserad – det finns stora skillnader i levnadsvillkor mellan olika kommuner, stadsdelar och bostadsområden.

Ytterligare ett område som behöver stärkas är regionens arbete inom forskning och innovation. FoU-investeringarna som andel av BNP har minskat under de senaste åren.

STARK TILLVÄXT

I Stockholmsregionen är både befolkningstillväxten och produktiviteten högre än i övriga landet.

SEX UTMANINGAR REGIONEN STÅR INFÖR

Utifrån Stockholmsregionens unika förutsättningar, omvärldens påverkan och bedömningar om utvecklingen, har sex långsiktiga utmaningar för regionen identifierats. De sammanfattas så här:

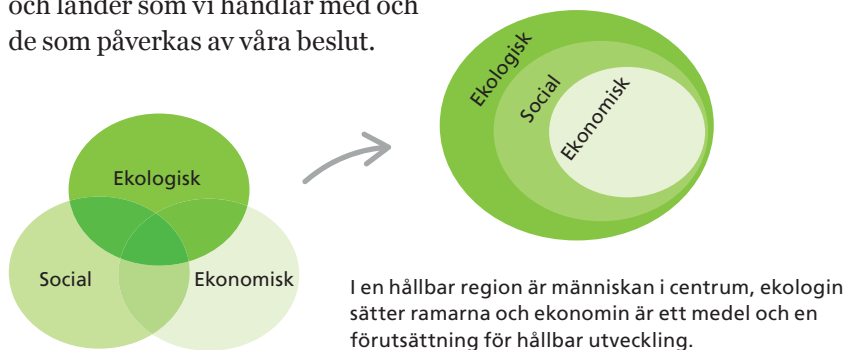
- 1 Att möjliggöra befolkningstillväxt och samtidigt förbättra regionens miljö och invånarnas hälsa**
- 2 Att åtgärda kapacitetsbrister samtidigt som behoven fortsätter att växa**
- 3 Att vara en internationellt ledande storstadsregion i en växande global konkurrens**
- 4 Att minska klimatpåverkan och samtidigt möjliggöra ökad tillgänglighet och ekonomisk tillväxt**
- 5 Att ha en fortsatt öppen region och samtidigt stärka inkluderingen**
- 6 Att öka tryggheten i regionen samtidigt som världen upplevs som osäker**

Det här utgör grunden i arbetet med den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF5 2050.

Europas mest attraktiva storstadsregion

Visionen för RUFS 2050 är att Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Alla som bor, arbetar och besöker regionen ska uppleva att den är attraktiv. Attraktivitet kan förstås handla om olika saker för olika människor – därför är det viktigt att vi sätter människan i fokus när vi planerar. Det gör också att vi kan skapa en region som är hållbar över lång tid och kan anpassa sig till olika förändringar.

Attraktivitet handlar även om regionens förhållande till omvärlden. Stockholmsregionen har ett särskilt ansvar mot andra delar av landet i rollen som huvudstadsregion, men också en viktig roll för de regioner och länder som vi handlar med och de som påverkas av våra beslut.

Mål, delmål och regionala prioriteringar

Fyra övergripande mål beskriver hur regionen ska vara år 2050. Målen är nedbrutna i mätbara delmål som ska uppnås till år 2030. De regionala prioriteringarna är de områden som regionen ska fokusera på att utveckla under planens giltighetstid, 2018–2026.

VISION

Europas mest attraktiva

MÅL

**En tillgänglig region
med god livsmiljö**

DELMÅL

1. Minst 22 000 bostäder per år behöver tillkomma.
2. Kollektivtrafikens restid mellan regionala stadskärnor, och till Arlanda flygplats, ska vara konkurrenskraftig med bilens restid.
3. Andelen av länets invånare som upplever besvär av trafikbuller och dålig luftkvalitet ska inte öka.
4. Minst 95 procent av ny bebyggelse bör tillkomma i de områden som utpekats som regionalt prioriterade bebyggelselägen.

REGIONALA PRIORITERINGAR

- öka bostadsbyggandet och skapa attraktiva livsmiljöer
- styra mot ett transporteffektivt samhälle.

MÅL

**En öppen, jämställd, jämlik
och inkluderande region**

DELMÅL

1. Skillnaderna i förväntad medellivslängd mellan olika socioekonomiska grupper och kommuner i länet ska minska och medellivslängden ska öka för samtliga.
2. Förvärfrekvensen hos befolkningen mellan 20–64 år ska vara väl över 80 procent för både kvinnor och män och gapet mellan inrikes- och utrikesfödda ska minska.
3. Andelen gymnasieelever med en gymnasieexamen inom tre år ska överstiga 80 procent och skillnaderna mellan elever i länets olika kommuner ska minska.
4. Andelen som känner tillit till sina grannar ska öka samt otrygghetens påverkan på livskvaliteten och invånares utsatthet för våldsbrott ska minska.

REGIONALA PRIORITERINGAR

- ta till vara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden
- stärka förutsättningarna för alla barn och unga att gå vidare till studier och arbete.

storstadsregion

MÅL

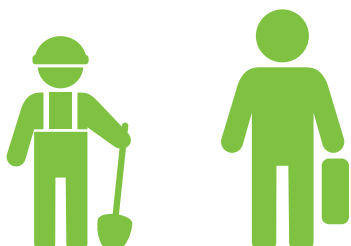
En ledande tillväxt- och kunskapsregion

DELMÅL

1. Andelen sysselsatta med högre utbildning, respektive sysselsatta inom kunskapsintensiva yrken ska vara minst 55 procent för både kvinnor och män.
2. Antalet nystartade företag ska öka till 18 per 1 000 invånare.
3. Privata och offentliga investeringar i forskning och utveckling (FoU) ska uppgå till minst 4,5 procent av bruttoregionalprodukten.
4. Samtliga invånare, företagare och offentlig sektor ska ha tillgång till fast och mobil bredbandsuppkoppling med höga överföringshastigheter.

REGIONALA PRIORITERINGAR

- stärka strategiska forskningsstråk och innovationsmiljöer
- stärka den internationella ställningen genom fler etableringar, besök och ökad internationell handel.

MÅL

En resurseffektiv och resilient region utan klimat-påverkande utsläpp

DELMÅL

1. De direkta utsläppen av växthusgaser ska vara mindre än 1,5 ton per invånare.
2. Den totala energianvändningen i Stockholmsregionen ska uppgå till högst 40 TWh.
3. Andelen förnybar energi ska vara minst 75 procent.
4. Utsläppen av växthusgaser ur ett konsumtionsperspektiv ska halveras.
5. Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna ska öka med 5 procentenheter jämfört med idag.
6. Minst 70 procent av alla resor inom länet ska ske med gång, cykel och kollektivtrafik.
7. Cykelandelen av alla resor i länet ska vara 20 procent i enlighet med målsättningen i den regionala cykelplanen.
8. Hushållsavfallet ska ha minskat till högst 360 kilo per person och år och minst 65 procent, inklusive matavfallet, ska materialåtervinnas.

REGIONALA PRIORITERINGAR

- öka de eldrivna person- och varutransporterna
- utveckla klimat- och resurseffektiva attraktiva regionala stadskärnor.

Tillsammans uppnår vi målen

RUFS 2050 utgår ifrån fyra långsiktiga mål, som visar riktningen mot år 2050. Målen konkretiserar visionen och regionens tillstånd år 2050. För att nå de långsiktiga målen finns mätbara delmål som ska uppnås till år 2030.

Utvecklingen av regionen pågår hela tiden och många olika aktörer är involverade. Ett starkt gemensamt ansvarstagande är avgörande för regionens utveckling. Den regionala utvecklingsplanens funktion är att peka ut den strategiska riktningen för regionens utveckling så att vi strävar mot samma långsiktiga mål.

Som stöd i arbetet med att nå målen i RUFS 2050 finns ett antal regionala förhållningssätt, kopplat till den fysiska utvecklingen som illustreras på plankartan, och till de olika tematiska frågorna.

Regionala prioriteringar viktiga för alla

Vissa frågor är särskilt viktiga att arbeta med under planens giltighetstid 2018–2026. De kräver ett särskilt fokus och är det vi kallar våra regionala prioriteringar. Prioriteringarna rör frågor där flera aktörer i dag äger olika delar av betydelse för att nå regional effekt – därför är det viktigt att stärka det befintliga samarbetet och gemensamt ta ansvar för att leda utvecklingen framåt.

REGIONAL RUMSLIG STRUKTUR

Den rumsliga strukturen är central i den regionala utvecklingsplaneringen. Hur vägar, gator, spår, bebyggelse och grönområden med mera är utformade och relaterar till varandra påverkar både tillgängligheten och de val som vi gör i vardagen och på fritiden.

Det vi planerar för och bygger i dag kommer vi att leva med under en lång tid framåt. Därför är det viktigt att vi har en gemensam och långsiktig bild över hur vi vill att regionen ska utvecklas.

Gemensamma utgångspunkter i hela östra Mellansverige

Utvecklingen i Stockholms län behöver planeras tillsammans med de andra länen i östra Mellansverige. Inte minst transportsystemet har en avgörande betydelse för utvecklingen av bostadsmarknaden och arbetsmarknaden i hela storregionen.

Rumsliga principer

RUFS slår fast några viktiga principer för den rumsliga strukturen:

Kollektivtrafikhäna stadsutveckling

Att bygga och förtäta i lägen med hög kollektivtrafiktillgänglighet skapar närhet och ger underlag för service och god kollektivtrafik. Det bidrar till kortare avstånd i vardagen.

Sammanlänkade regionala stadskärnor

Regionala stadskärnor skapar förutsättningar för en snabb och hållbar tillväxt av bostäder, arbetsplatser och högre utbildning samt en kommersiell och offentlig service utanför den centrala stadskärnan, utan att bebyggelsen glesas ut och bilresorna ökar.

Resurseffektiva system för människor och gods

Alla transporter behöver på sikt bli både fossilfria och energieffektiva. Personresor och godstransporter behöver samordnas, och framkomligheten för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt nyttotrafik prioriteras.

Sammanhängande gröstruktur och robust vattenmiljö

Regionens grönområden är tätt sammankopplade med bebyggelse och stadsmiljöer. Regionens blåstruktur är ett sammanhängande nätverk av hav, sjöar, vattendrag och grundvatten. De är viktiga för regionens attraktivitet och har centrala funktioner för ekosystemtjänster, klimatanpassning, rekreation samt energi- och livsmedelsförsörjning.

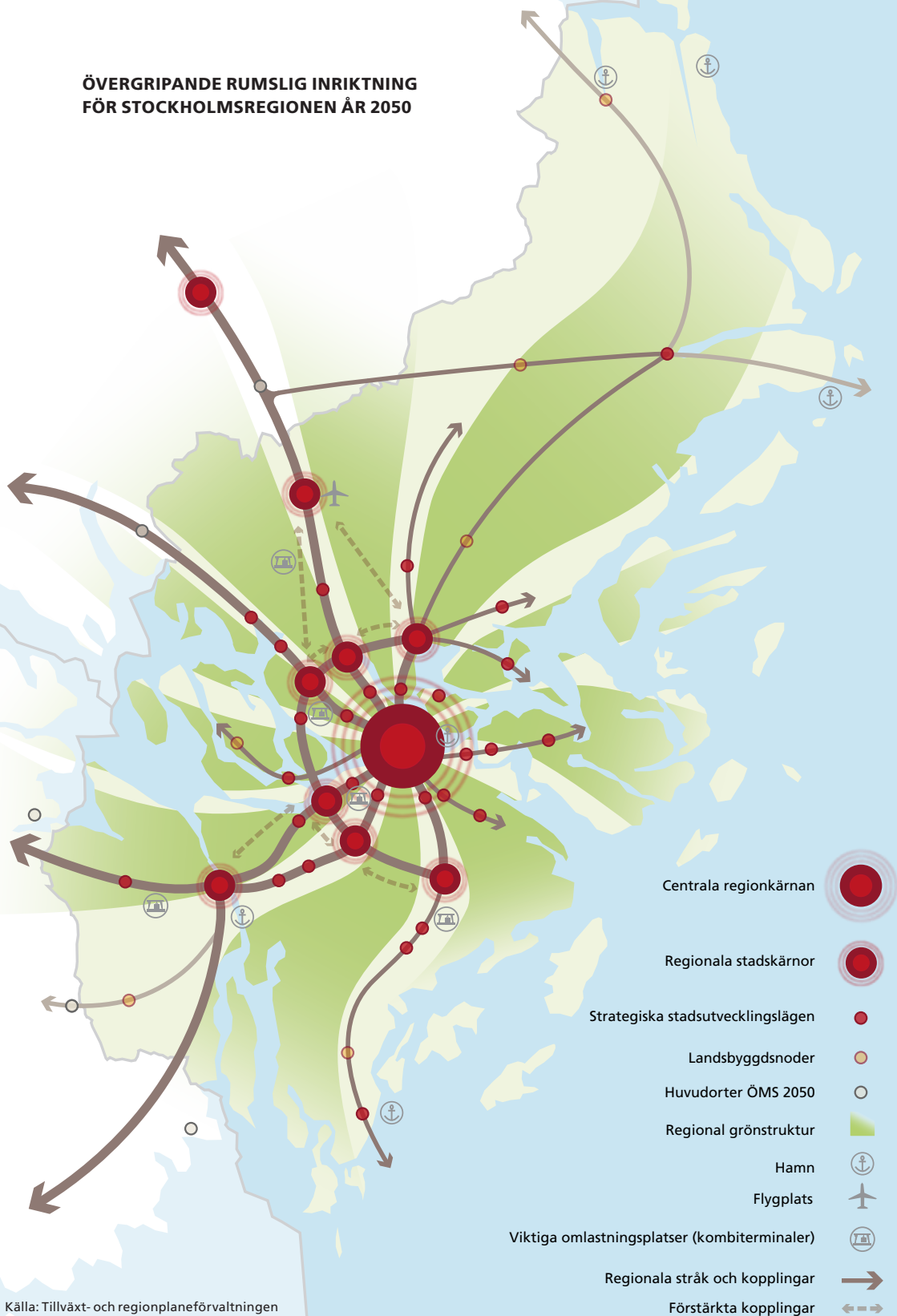
Starkare kopplingar mellan stad och land

Förutsättningarna för boende i storstadsnära landsbygd och i länets mindre tätorter ska utvecklas så att regionen håller ihop. Stommen i strukturen är vägnätet, som är av stor betydelse för landsbygdens utveckling. Viktigt är även ny bebyggelse, samhällsservice och kollektivtrafiknoder i strategiska lägen.

Tillgängliga innovations-, företags- och beslutsfattarmiljöer

Tillgänglighet är en förutsättning för att Stockholmsregionen ska kunna fylla sin funktion som huvudstadsregion. Regionens offentliga och privata forskningsmiljöer, högre utbildning, huvudkontor, nationella organisationshuvudkontor, kulturscener och kulturmiljöer av nationellt intresse, liksom regering och riksdag, behöver vara tillgängliga för alla invånare i Sverige och för internationella besökare.

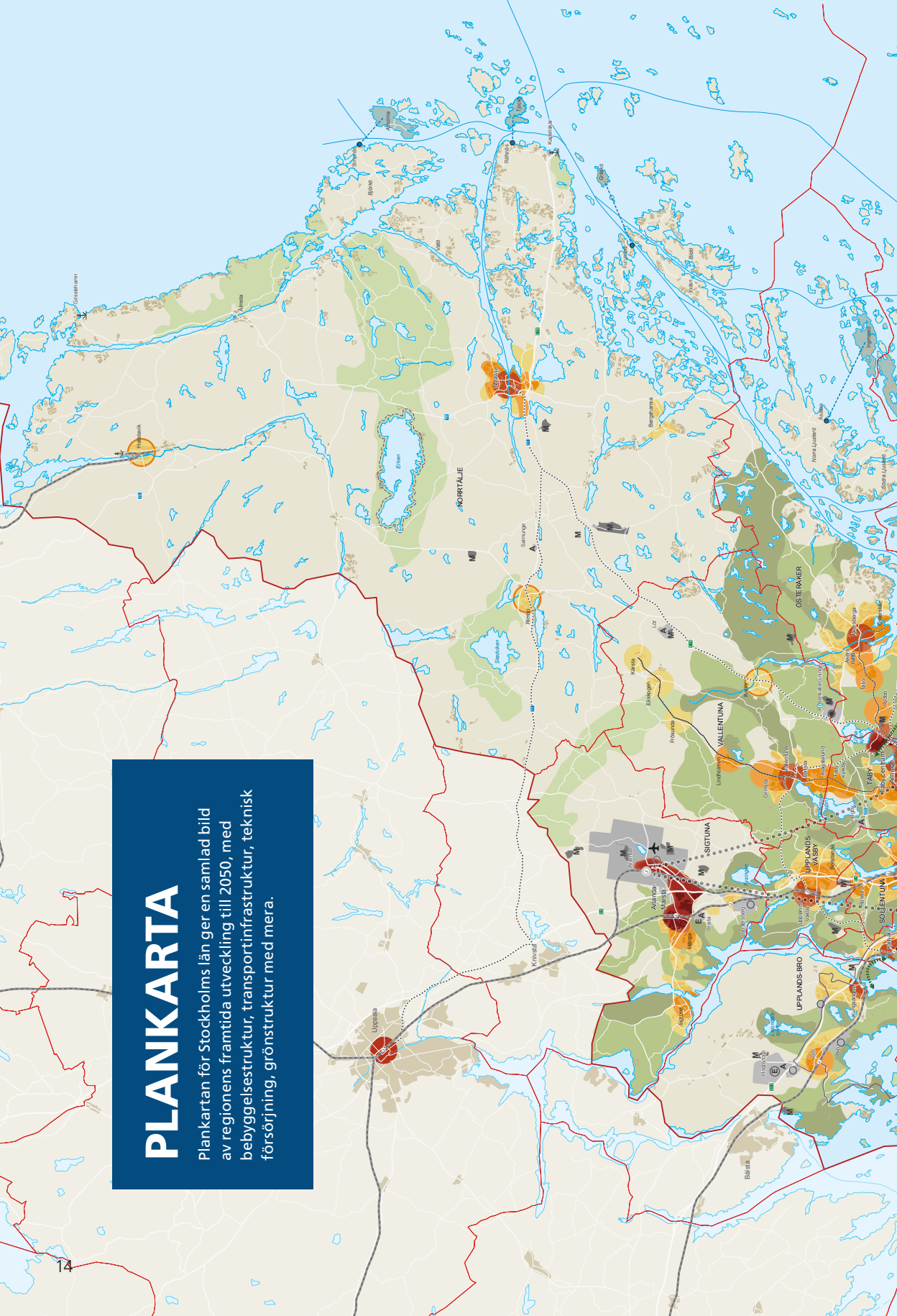
ÖVERGRIPANDE RUMSLIG INRIKTNING FÖR STOCKHOLMSREGIONEN ÅR 2050

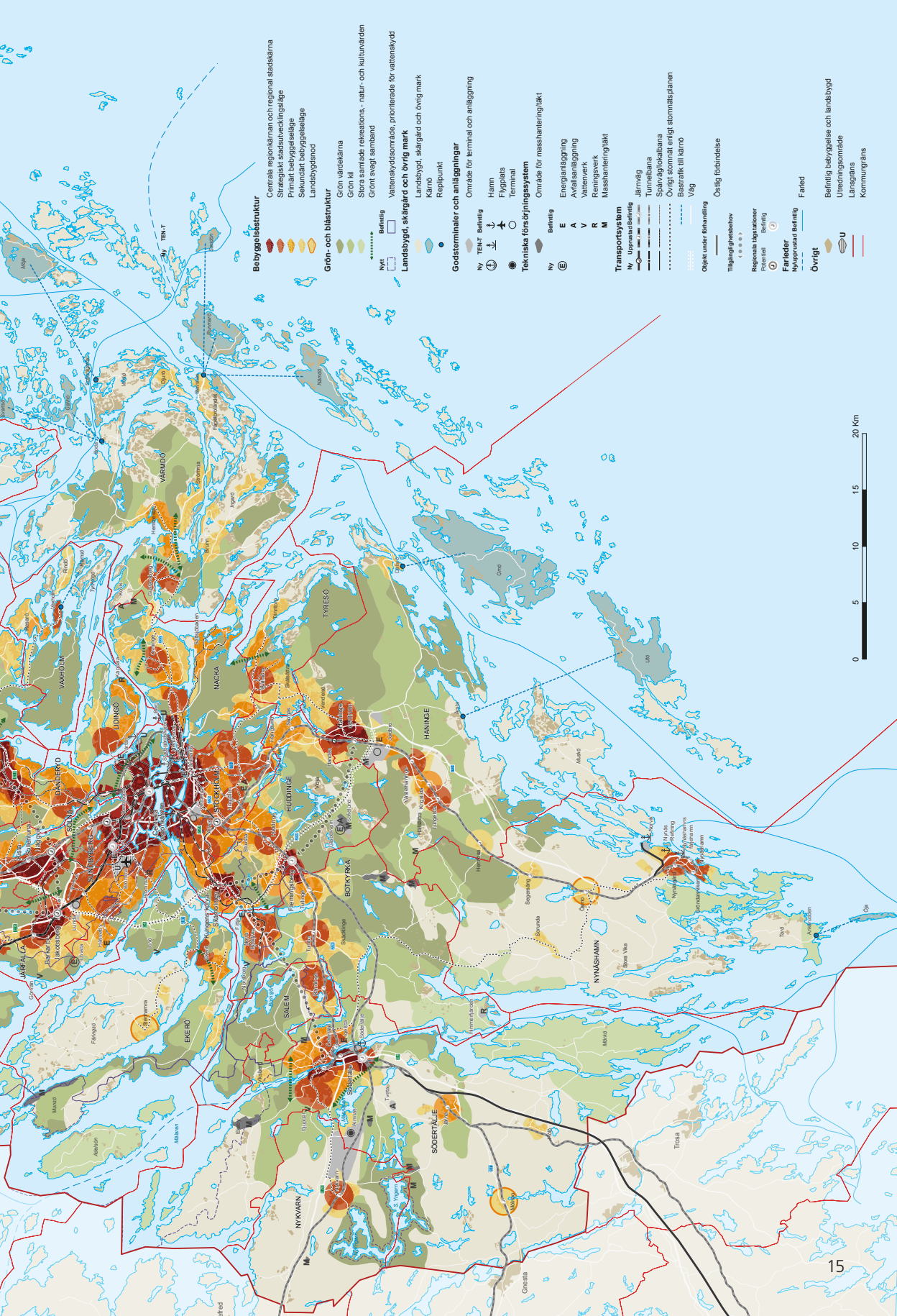

Källa: Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

PLANKARTA

Plankartan för Stockholms län ger en samlad bild av regionens framtida utveckling till 2050, med bebyggelsestruktur, transportinfrastruktur, teknisk försörjning, grönsstruktur med mera.

Befyllningsstruktur

- Centralt regionkärnan och regionala stadsområden
- Strategiskt stadsutvecklingsområde
- Primärt bebyggelseområde
- Sekundärt bebyggelseområde
- Landskapsrand

Grön- och blåstruktur

- Grön värdeaktiva
- Grön kil
- Stora samarbetsreklamations-, natur- och kulturlandskap
- Grönt svagt samband
- Vattenresursområde, prioriterade för vattenresurs
- Landskapsrand, skärgård och övrig mark
- Kärna
- Respunkt

Godstjänster och anläggningar

- Ny TEN-T befäst
- Hamn
- Flygplats
- Terminal
- Tekniska försörjningssystem
- Område för masshanteringstjänst

Transportsystem

- Ny Uppgraderad befäst
- Järnväg
- Tunnelbana
- Spårsträckor
- Övrig stamsträckor enligt stamsträckorplanen
- Bassträckor till kärna
- Väg

Östlig förtäring

- Tillgångsbehov
- Regionala lagringsområden
- Potential
- Befäst
- Farleder
- Nygrunda befäst
- Färd

Övrigt

- Befäst bebyggelse och landsbygds
- Utsyningsområde
- Landskaps
- Kommungränser

Planerings- och kunskapsunderlagen finns på rufs.se

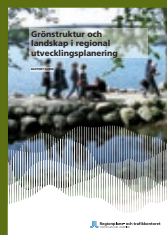
Använd kompetensen, 2011:5

Bostadsmarknaden – en komplex väg från teori till praktik, 2015:1

Ekosystemtjänster i Stockholmsregionen, 2013:3

Grönstruktur och landskap i regional utvecklingsplanering, 2008:9

Gröntypologi

Synergier mellan investeringar, 2014:2

Svaga samband, 2012:5

Läget i Stockholmsregionen 2016, 2016:9

Värdering av stadskvaliteter i Stockholmsregionen, 2011:3

Stockholmsregionens internationella relationer och utbyte, 2016:4

Hur försörjs östra Mellansveriges arbetsmarknader med högutbildad arbetskraft? 2016:10

Framskrivningar av befolkning och sysselsättning i östra Mellansverige, 2017:2

Stockholmsregionens ekonomiska struktur, 2015:5

Struktur omvandlingens geografi i Stockholms län, 2016:10

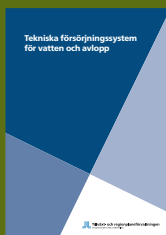
Kompetensförsörjning i Stockholms län 2050, 2017:5

Tekniska försörjningssystem för avfallshandtering, 2017:8

Tekniska försörjningssystem för masshantering och täkter, 2017:7

Tekniska försörjningssystem för vatten och avlopp, 2017:3

Strukturanalys för Stockholms län och östra Mellansverige år 2050

Viktiga tematiska frågor kopplas ihop

Den regionala utvecklingsplanen hanterar många olika frågor och planens styrka är att koppla ihop de olika frågorna. Hur kan till exempel en utbyggd kollektivtrafik bidra till att fler bostäder byggs, att den sociala sammanhållningen och tryggheten stärks, att fler arbetstillfällen skapas, att vår klimatpåverkan minskar?

Därför finns fördjupande avsnitt till olika tematiska frågor i RUFSS 2050 med ett antal förhållningssätt som ger vägledning i såväl fysisk planering som tillväxtarbete. Det är viktigt att förstå hur olika frågor hänger ihop och det är viktigt att olika sektorer och aktörer arbetar åt samma håll.

Tematiska frågor som lyfts i RUFSS 2050

- Bostadsmarknad och bostadsförsörjning
- Det digitala samhället
- Forskning och innovation
- Hav, sjöar och vattendrag
- Hälso- och sjukvård och annan samhällsservice
- Klimatanpassning
- Klimatpåverkan
- Kompetensförsörjning, utbildning och arbetsmarknad
- Kultur
- Kulturarv och kulturmiljö
- Landsbygd
- Miljö och folkhälsa
- Naturmiljöer och grönområden
- Regionalekonomi, näringsliv och entreprenörskap
- Skärgården
- Social sammanhållning, trygghet och tillit
- Stadsbyggnad och bebyggelseutveckling
- Tekniska försörjningssystem
- Transportsystemet

Dessa frågor finns också beskrivna i olika planerings- och kunskapsunderlag som landstinget löpande tar fram genom sin roll som regionplaneorgan. Du hittar underlagen på **www.rufs.se**.

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen

Den regionala utvecklingsplanen uttrycker Stockholmsregionens samlade vilja, ger vägledning och pekar ut den långsiktiga riktningen för vår region. Den ligger till grund för såväl den fysiska planeringen som tillväxtarbetet i regionen de kommande åtta åren.

Under perioden 27 juni–3 november 2017 ställs planförslaget ut. Du har då möjlighet att lämna synpunkter.

Det här är en kortversion av planförslaget till RUF 2050. Till planen finns också en samlad konsekvensbeskrivning. Utställningsförslaget i sin helhet, konsekvensbeskrivningen och mer information om arbetet med RUF 2050 hittar du på **www.rufs.se**.

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Box 22550, 104 22 Stockholm
Telefon växel: 08-123 130 00
E-post: trf@sl.se
www.sl.se
www.rufs.se